

Forsl. t. L., indeh. Tillæg t. Lyendeloven.

Kundskab om det ældre ikke lovlig opløste Lyendeforhold, vil, som allerede antydet, væsentlig afhænge af, at det gøres muligt at bringe det til Trediemands Kundskab, at der bestaar et Tjenesteforhold, paa en saadan Maade, at han ikke let skal kunne paaskyde Uvidenhed herom. Det ligger selvfølgelig nær, forsaavidt det nye Kontraktforhold, der søges forhindret, skulde være et Lyendeforhold, at søge Midlet i Paategninger i Skudsmaalsbogen, naar Afgangen hertil kan ordnes paa en Maade, der ikke tilfidesætter Lyendets naturlige Krav paa ikke at blive forhindret i at søge anden Tjeneste, naar det virkelig paa lovlig Maade er løst fra det tidligere Forhold. Loven af 10de Mai 1854 bestemte i § 58, at enhver Husbond, som fæster Lyende, er berettiget til at anføre i dets Skudsmaalsbog bl. A. fra og til hvilken Tid det er antaget. Herved kan man vistnok ikke blive staaende. Uffet fra at der neppe er tilstrækkelig Grund til alene at give Husbonden Ret til at angive Vilkaarene ved Paategning i Skudsmaalsbogen, og at der ikke kan tillægges hans ensidige Paategning, der end ikke behøver strax at blive bekendt for Lyendet, nogen bindende Betydning til Fordel for Husbonden, saa indskrænker den Husbonden ved den anførte Bestemmelse tilstaaende Ret sig til det Tidspunkt, da han fæster Lyendet. Om det end under de for Dieblirket stedfindende Forhold for det meste er Husbonden, som har Interesse i at saa den Tid, for hvilken Lyendeforholdet er sluttet, konstateret ved Paategning i Skudsmaalsbogen, saa kræve dog Lighedshensyn, at der tillægges Lyendet en tilsvarende Ret, hvorhos endvidere kan bemærkes, at Lovene ikke skrives for det enkelte Dieblirt, og at Ingen kan vide, hvornaar der kan indtræde en saadan Forandring i Forholdene, at det ogsaa for Lyendet kan have Interesse at holde Husbonden fast ved de af ham paatagne Forpligtelser. Men dernæst bør Afgangen for begge Parter til at fordre Paategningen indført i Skudsmaalsbogen ikke indskrænktes til det Dieblirt, da Lyendekontrakten afflattes. Ligesom ingen af Parterne, naar en Tjenestekontrakt er afsluttet, men Forholdet endnu ikke er traadt i Virksomhed, vil kunne have nogen antagelig Grund til at modsætte sig, at den Forpligtelse, hvis Tilstedeværelse ikke benægtes, bliver skriftlig konstateret, saaledes vil det, ogsaa naar Forholdet er traadt i Virksomhed, være unaturligt at nægte Afgang til at kræve den silttiende Forlangelse af Forholdet, som er indtraadt derved, at Forholdet ikke fra nogen af Siderne er opsagt i rette Tid, skriftlig fastslaaet. Man mener derfor, at enhver af Parterne bør være forpligtet til paa Opfordring af den anden at medunderskrive en Paategning i Skudsmaalsbogen om den Tid, for hvilken Lyendeforholdet er indgaaet. Nægter en af Parterne dette, maa denne hans Vægning nærmest opfattes, som om han agter ikke at opfylde de Forpligtelser, som

Lyendekontrakten paalægger ham, og det er da formentlig stemmende med Forholdets Natur, at den anden Part maa have Ret til strax at betragte ham som den, der bryder Kontrakten, og gjøre det Ansvar gjældende mod ham, som i Lyendeloven fastsættes for den, der uden Grund ensidig hæver Kontraktforholdet. Dette Ansvar vil da, naar Tjenesten ikke er tiltraadt, blive henholdsvis for Husbonden og for Lyendet de Virkninger, som Lyendeloven i § 13 og § 18 hjemle henholdsvis for den Husbond, der uden lovlig Grund nægter at modtage Lyendet i Tjeneste, og for det Lyende, der uden lovlig Grund vægrer sig ved at tiltræde Tjenesten, hvorimod Bestemmelserne i Lyendelovens § 46 og § 47 ville komme til Anvendelse, naar Lyendet allerede har tiltraadt Tjenesten. At Indtrædelsen af disse Følger er afhængig af, at den, som vægrer sig ved at medunderskrive en Paategning, ikke kan nægte, at Forholdet gjælder for den Tid, Paategningen skulde angive, samt at denne Forudsætnings Tilstedeværelse i Benægtelsestilfælde maa godtgøres af den Part, som vil drage den Anden til Ansvar, er en Selvfølge.

Hvorvidt der i Skudsmaalsbogen vil blive optaget nogen Paategning om den Tid, for hvilken Forholdet er indgaaet, bør altfaa efter Ovenstaaende i Reglen bero paa Parternes Villie. Til enten at foreskrive, at Tiden altid skulde fastslaaes ved Paategning i Skudsmaalsbogen eller ved en i samme indført skriftlig Kontrakt, eller til ved særligt begrundede Bestemmelser at opmuntre dertil, er der som Regel ikke fundet tilstrækkelig Anledning. Et saadant skriftligt Grundlags Tilstedeværelse kan vel i mange Tilfælde være hensigtsmæssig, men dets Fornødenhed maa dog i høj Grad afhænge af de særlige Forhold og navnlig af Lyendeforholdets Længde. Da der ved Lyendeforhold paa kortere Tid neppe kunde foreskrives nogen anden Følge af en Undladelse af at efterkomme en lovbestemt Forpligtelse til at have skriftlig Kontrakt end den, at Forholdet nægtedes Anerkjendelse som Lyendeforhold, staar det til at befrygte, at en saadan Ordning i Virkeligheden vilde forandre de fleste Lyendeforhold paa kortere Tid til blotte Arbejdsforhold, et Resultat, som i det Hele vilde være skadeligt baade for Husbonden og Lyendet. De anførte Betænkkeligheder gjælde dog ikke de i visse Øgne af Landet brugelige Kontrakter om Tjenesteforhold paa 1 Aar eller længere; i disse turde der af Hensyn til Omfanget og Betydningen af den Forpligtelse, hvorom der er Spørgsmaal, være al Grund til ikke at blive staaende ved en Afgang for Parterne til at kunne fordre en skriftlig Anerkjendelse af Tjenestetidens Længde af den anden Part, men ubetinget at fordre, at der skal affattes og i Skudsmaalsbogen indføres skriftlig Kontrakt, og Virkningen af Undladelse heraf bør da formentligen være den, at Forholdet betragtes som ikke stiftet paa nogen vis Tid (Lyendelovens § 9) jfr. Forslagets § 6, 1ste Stykke.